

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. EUGENIUSZA KWIATKOWSKIEGO
W OWCZARACH
REALIZOWANY W LATACH
2018 / 2019

PODSTAWA PRAWNA

Szkolny Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z 1997 r.
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
- Statutu Szkolnego
- Rozporządzenie ministra edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783, 1458 i 2439)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019

I WSTĘP

Rozwój współczesnej cywilizacji, oprócz wykształcenia pożądanych postaw i zjawisk, przyczynił się także do powstania zagrożeń. Szczególnie narażeni są na nie młodzi ludzie, poszukujący wzorców i autorytetów. Badając otaczającą rzeczywistość, dokonują hierarchizacji wartości, ich powielania i kształtowania w oparciu o konkretne przejawy zachowań. Wobec zjawiska osłabiania więzi społecznych i rodzinnych często funkcję mentora przejmują środki masowego przekazu. Dostępne powszechnie i nieograniczone niczym treści niepożądane, które są przekazywane w telewizji i Internecie, zaburzają u dzieci i młodzieży obraz rzeczywistego świata. Wirtualne kreowanie fikcji, poszerzanie grona znajomych, wchodzenie w nowe role jest łatwiejsze i o wiele bardziej intrygujące, niż zmaganie się z realnymi problemami, budowaniem relacji między rówieśnikami i dorosłymi.

Coraz bardziej powszechne stają się epatowanie agresją, egoizmem, wrogością wobec inności (odmienności). Nasila się zjawisko wykluczenia z grupy rówieśniczej oraz tworzenia nieprawidłowego i zniekształconego obrazu siebie. Moda na kanon piękna kształtowany przez nastoletnich blogerów wpływa na sposób ubierania się, odżywiania i zachowania uczniów. Nie zawsze ma to pożądany wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne młodzieży.

Współczesny uczeń boryka się także ze stresem wywołanym bezradnością wobec nowych wymagań, którym nie potrafi sprostać; silnej rywalizacji i niestabilności swojej rodziny. **W związku z powyższymi realiami życia może pojawić się pokusa sięgania po środki psychoaktywne, leki nasenne, substancje psychotropowe. Obecność dyskusji na temat tego zjawiska w mediach zwiększa również zainteresowanie uczniów możliwością skorzystania z niebezpiecznych substancji, w celu radzenia sobie ze swoimi problemami z pominięciem zwracania się do rodziców, opiekunów i nauczycieli. Stwarza to nowe pole do prowadzenia profilaktyki w szkole.**

Nadrzędnym (głównym) zadaniem profilaktyki w szkole jest stworzenie odpowiednich warunków, środków oraz wypracowanie skutecznych metod zapobiegania wspomnianym zjawiskom. Zintegrowanie działań oraz efektywna współpraca z rodzicami przyczyni się do ukształtowania u wychowanków właściwych postaw społecznych, dokonywania słuszych wyborów, życia w poszanowaniu godności ludzkiej i wartości uznanych powszechnie za etyczne.

Promowane przez nas wartości zostały wskazane przez rodziców w ankiecie, którą przeprowadzono pod koniec ubiegłego roku szkolnego (2016/2017). **W związku z Rozporządzeniem MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. została przeprowadzona diagnoza potrzeb społeczności szkolnej w zakresie rozpoznawania czynników chroniących oraz czynników ryzyka uzależnień od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Wnioski i rekomendacje wynikające z analizy zebranego materiału badawczego wskazują na zasadność kontynuacji i wzbogacenia dotychczasowych działań profilaktycznych prowadzonych w szkole. Szczególną uwagę program profilaktyczny poświęca wzmocnieniu czynników chroniących uczniów przed zagrożeniami również w zakresie używania środków psychoaktywnych.**

Program wychowawczo-profilaktyczny, opracowany w oparciu o wyżej wymienione wartości, uwzględnia także założenia nowej podstawy programowej, która szczególny nacisk kładzie na rozwijanie takich cech jak: ofiarność, solidaryzm, altruizm, patriotyzm i szacunek dla tradycji, umiejętność wybierania wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).

W związku z obchodami setnej rocznicy odzyskania niepodległości w roku szkolnym 2018 / 2019 działania wychowawcze koncentrują się wokół kształtowania patriotycznych postaw uczniów .

Ze względu na zróżnicowanie etniczne, kulturowe, wyznaniowe, a także szczególne potrzeby społeczne i edukacyjne naszych uczniów w zwracamy szczególną uwagę na kwestie tolerancji, akceptacji odmienności oraz bezpieczeństwa na terenie szkoły-ze szczególnym uwzględnieniem miejsc, które zostały wskazane w ankiecie jako strefy mniej bezpieczne.

W oparciu o wyniki ankiety, przeprowadzonej w celu badania zapotrzebowania na profilaktykę, priorytetowe okazały się takie wartości jak : bezpieczeństwo, kreatywność, zabawa, odpowiedzialność, przyjaźń, uprzejmość, sprawiedliwość i uczciwość. Wymienione wartości zostały wpisane w program i na ich podstawie zostaną przeprowadzone w bieżącym roku szkolnym konkretne działania. Wychodząc naprzeciw nowym wyzwaniom, które stoją przed współczesną szkołą, mającą przybliżyć uczniom charakter rynku pracy oraz zaznajomić ich z możliwymi kierunkami dalszego kształcenia, zdecydowaliśmy, aby każda wartość zilustrowana była jednym zawodem. **W dziedzinie doradztwa zawodowego w bieżącym roku szkolnym 2018 / 2019 zostaną zorganizowane spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Odpowiada to potrzebom wskazanym przez uczniów w ankiecie przeprowadzonej w czerwcu 2018 r., w której wykazali wybór szkoły średniej i zawodu jako priorytet w pracy profilaktycznej.**

II KONCEPCJA WYCHOWAWCZA SZKOŁY – ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE

Program wychowawczo profilaktyczny został opracowany w oparciu o pedagogikę personalistyczną, której podstawą jest przekonanie wyrosłe z humanizmu, stawiające w centrum uwagi godność każdego człowieka oraz życie w afirmacji wartości. Założenia personalizmu sięgają tradycji i filozofii grecko-rzymsko-chrześcijańskiej, a jej główne idee zostały włączone do międzynarodowych dokumentów, jakimi są: Powszechna Deklaracja Praw Człowieka oraz Deklaracja Praw Dziecka. Wśród przedstawicieli personalizmu można wymienić: Emmanuela Mounier, Martina Bubera, Franciszka Adamskiego.

Zadaniem wychowania w świetle personalizmu jest wprowadzenie dziecka w świat wartości, kultury oraz praw rządzących społeczeństwem tak, by pobudzić je do rozwoju w każdym wymiarze: fizycznym, moralnym, duchowym, intelektualnym i społecznym. Aksjologia w tym ujęciu odgrywa fundamentalną rolę, jako główny motor procesu kształtowania osobowości.

Podstawą działań wychowawczych według pedagogiki personalistycznej jest poznanie wychowanka, jego indywidualnych cech, potencjału celów i powiązań z innymi odczytanych w kontekście społeczności, w jakiej funkcjonuje, wychowanie zaś jest spotkaniem osób. Człowiek nie jest wychowywany przez idee, ale przez człowieka, stąd bardzo ważna jest postawa wychowawcy, która jest zachętą do afirmacji wartości oraz wspólna wędrówka z wychowankiem ku prawdzie, dobru i pięknu w atmosferze autentyczności. Celem wychowania według personalizmu jest rozwój do samodzielności odpowiedzialności, pełnienia odpowiednich funkcji w społeczeństwie po to, by osiągnąć ideał jakim jest umiejętność służenia drugiemu człowiekowi. Wychowanie to powinno być integralne i harmonijne, obejmować całego człowieka. Co istotne, jest ono procesem trwającym całe życie, wykorzystującym potencjał wychowanka, który jako podmiot wychowania, zawsze może być kimś więcej niż jest. Personalizm nieodłącznie związany jest z wolnością człowieka i dobrowolnością wyborów, a działalność wychowawcza nakierowana na rozwój osoby tak, by w przyszłości wychowanek w pełni mógł pokierować własnym procesem wychowania.

III ZAŁOŻENIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

Program Wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im Eugeniusza Kwiatkowskiego w Owczarach, w zakresie profilaktyki obejmuje działania na

trzech jej poziomach: uniwersalnym, selektywnym i wskazującym.

Profilaktyka o charakterze uniwersalnym nakierowana jest na przeciwdziałanie zachowaniom z obrębu ryzyka. Odbywa się to poprzez dostarczanie odpowiedniej wiedzy rodzicom, uczniom i nauczycielom oraz społeczności lokalnej, wzmacnianie czynników chroniących. Służy to tym samym osłabianiu i redukcji czynników ryzykownych, mogących prowadzić do negatywnych zachowań, przynoszących konsekwencje dla zdrowia fizycznego i psychicznego zarówno jednostki, jak i otoczenia.

Profilaktyka selektywna wspiera środowisko, które ze względu na różnego typu uwarunkowania, narażone jest na ryzykowne zachowania w wyższym stopniu, zaś profilaktyka wskazująca dotyczy uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy występowania zachowań ryzykownych.

Działania profilaktyczne w szkole będą prowadzone tak, by wzmocnić najważniejsze czynniki chroniące obejmujące: wsparcie rodziny, budowanie przyjaznego klimatu w szkole, relacje rówieśnicze oraz zaangażowanie w środowisko lokalne a także **współpracę z lokalnymi instytucjami takimi jak: Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna, GOPS, DPS, Straż Pożarna, Policja, szkoły w gminie. Do czynników chroniących zalicza się też udział uczniów w wolontariacie w szkole i na terenie gminy.**

W roku szkolnym 2018 / 2019 szkoła będzie się odwoływać do elementów programu profilaktycznego pt.: „Spójrz inaczej” oraz gminnych programów profilaktycznych „Cuder” oraz „ Poszukiwacze autorytetu”.

IV PROFIL ABSOLWENTA

Chcemy, aby nasz absolwent reprezentował następujące wartości:

1. ODPOWIEDZIALNOŚĆ:

- umiał przemyśleć każdą swoją decyzję i przewidzieć skutki swoich działań;
- potrafił przyznać się do popełnionego błędu;

- umiał mówić o swoich sukcesach;
- potrafił wywiązać się z powierzonych mu zadań;
- **znał zasady bezpieczeństwa i przestrzegał ich oraz był świadomy zagrożeń**
- przejawiał postawy patriotyczne oraz kultywował tradycje rodzinne, lokalne i narodowe;
- promował zdrowy tryb życia;
- **wykazywał się asertywnością w sytuacjach proponowania mu substancji zagrażających zdrowiu i życiu, w tym środków psychoaktywnych;**
- stosował wiedzę w praktyce;

2. SAMODZIELNOŚĆ:

- potrafił samodzielnie zorganizować sobie proces zdobywania informacji na określony temat;
- umiał poradzić sobie w sytuacjach pozaszkolnych;
- świadomie i samodzielnie kierował swoim rozwojem;
- **potrafił radzić sobie w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach bez potrzeby sięgania po środki psychoaktywne;**
- realizował swoje marzenia, plany;

3. DOCIEKLIWOŚĆ:

- potrafił formułować pytania w celu poszukiwania prawdy o świecie;
- doceniał wartość uczenia się i odkrył potrzebę rozwoju przez całe życie;
- dobrze przygotował się do kontynuacji nauki na kolejnych etapach edukacyjnych;

- twórczo i odpowiedzialnie kreował otaczającą rzeczywistość;
- wykazywał się zaradnością i samodzielnie poszukiwał nowatorskich rozwiązań;

4. UCZCIWOŚĆ:

- dotrzymywał danego słowa i wywiązywał się ze złożonych obietnic;
- rzetelnie wykonywał swoje zadania;
- rozumiał, czym jest odwaga cywilna;
- mówił prawdę i postępował etycznie;
- ukształtował odpowiednio swoje sumienie i system wartości;

5. TOLERANCJA:

- okazywał szacunek innym kulturom, tradycjom, rasom i religiom;
- szanował prawo do odmienności przekonań i poglądów;
- szanował uczucia innych ludzi;

6. SOLIDARNOŚĆ:

- **wykazywał się współodpowiedzialnością za losy kraju, społeczności lokalnej, grupy rówieśniczej;**
- **dzielił się obowiązkami i zadaniami w grupie, lokalnym środowisku;**
- **wspierał innych w sytuacjach trudnych;**
- **poczuwał się do udzielania pomocy osobom krzywdzonym i dyskryminowanym w środowisku;**

- **niósł pomoc potrzebującym;**
- **starał się rozumieć problemy innych osób;**

7. KULTURA OSOBISTA:

- dawał przykład wysokiej kultury osobiste,; znał i stosował podstawowe zasady obowiązujące w kontaktach międzyludzkich;
- potrafił asertywnie wyrazić swoje uczucia i emocje;
- dbał o higienę osobistą i estetyczny wygląd.

8. WOLNOŚĆ

- **podejmował decyzje kierując się własną wolą z uwzględnieniem norm moralnych;**
- **wykazywał się szacunkiem dla wolności innych;**
- **miał świadomość prawa do korzystania ze swoich praw i przywilejów.**

V MISJA I WIZJA SZKOŁY

Szkoła organizuje proces rozwoju ucznia ukierunkowany na jego sukces. Atmosfera sprzyja efektywnej pracy. Realizację zadań szkoły zapewniają kwalifikacje i umiejętności kadry pedagogicznej. Szkoła mocno integruje się ze środowiskiem lokalnym i promuje swoją działalność w tym środowisku. Uczy też odpowiedzialności i miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego. **Kładzie nacisk na uroczyste obchodzenie rocznic narodowych, w tym 100 rocznicy odzyskania niepodległości w roku szkolnym 2018/2019. W celu zaktywizowania uczniów pod względem uczestnictwa w korzystaniu z narodowych dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz dziedzictwa lokalnej społeczności, działania wychowawcze obejmą w roku szkolnym 2018 / 2019 uczestnictwo w lekcjach muzealnych oraz projektach związanych z obchodami 100 rocznicy odzyskania niepodległości.**

Wspiera obowiązki rodziców, dostosowując metody i formy pracy do optymalnych warunków rozwoju ucznia i zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia.

Szkoła realizuje swoją misję dzięki zaangażowaniu całego środowiska, w obrębie którego funkcjonuje, a harmonijna współpraca podmiotów uczestniczących w szeroko pojętym procesie edukacyjnym, ciągłe doskonalenie własnych umiejętności, pozytywnie wpływa na funkcjonowanie uczniów zarówno w środowisku szkolnym, jak i poza nim.

Ze względu na wypracowane we wcześniejszych latach metody indywidualnej pracy z uczniami oraz sukcesy wychowawcze, szkoła powinna zogniskować swoje działania na promowaniu wartości edukacji w niewielkiej społeczności, w warunkach przywodzących na myśl klimat domowego nauczania, ze szczególnym naciskiem na dobre relacje międzyludzkie, bezpieczeństwo, respektowanie indywidualnych potrzeb każdego człowieka oraz wiarę w sukces każdego ucznia. W zamierzeniu dyrektora, nauczycieli, rodziców oraz uczniów szkoła ma być środowiskiem bliskim uczniom, udzielającym wsparcia w różnorodnych potrzebach, gdzie każdy z uczniów, nauczycieli i rodziców czuje się współgospodarzem odpowiedzialnym za dobrobyt i sukces wszystkich. Chcemy, by organizacja życia szkoły była efektem współpracy między uczniami, rodzicami i nauczycielami z uwzględnieniem działań pracowników, jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych.

Szkoła będzie promować zdrowie, dbać o higienę w pięciu sferach: fizycznej, społecznej, emocjonalnej, duchowej i intelektualnej, które powinny być w harmonii. Chcemy wychowywać młodzież, która dorastając wśród bogactwa walorów przyrodniczych, świadomie wybiera ekologiczny styl życia, uprawia sport, dba o dobre relacje z otoczeniem i higienę psychiczną.

Kameralne środowisko szkoły służyć ma również adaptacji i rozwojowi uczniów, którzy z różnych względów mogą mieć trudności w przystosowaniu się do realiów panujących w większych szkołach. Uczniów z negatywnymi doświadczeniami szkolnymi lub tych, którzy ze względu na wyjątkowe umiejętności oraz predyspozycje wymagają autonomii w zdobywaniu wiedzy i indywidualnego programu nauczania. Nauczyciele i rodzice powinni uzgadniać i konsultować metody pracy, które pomogą każdemu z uczniów odkryć swoje talenty oraz zaplanować ich rozwój, przede wszystkim poprzez inspirowanie odpowiednich działań na terenie szkoły lub aktywny udział w zajęciach powstałych z inicjatywy innych uczniów i rodziców.

VI DIAGNOZA POTRZEB

Diagnoza potrzeb społeczności szkolnej w zakresie rozpoznawania czynników chroniących oraz czynników ryzyka uzależnień od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych została przeprowadzona w lutym 2018 r. Wnioski i rekomendacje wynikające z analizy zebranego materiału badawczego wskazują na zasadność kontynuacji i wzbogacenia dotychczasowych działań profilaktycznych prowadzonych w szkole. Szczególną uwagę program profilaktyczny poświęca wzmocnieniu czynników chroniących uczniów przed zagrożeniami również w zakresie używania środków psychoaktywnych. Do czynników tych zaliczono przede wszystkim: świadomość istniejących zagrożeń, wysokie poczucie własnej wartości uczniów, znajomość zasad zachowania w sytuacji naruszenia osobistej wolności ucznia (namawianie, zastraszanie), poczucie bezpieczeństwa i świadomość wsparcia ze strony nauczycieli i rodziców, przyjazne środowisko szkoły, domu i lokalnej społeczności.

W czerwcu roku szkolnego 2017/2018 w Szkole Podstawowej w Owczarach przeprowadzono badania ewaluacyjne dotyczące Programu Profilaktyczno – Wychowawczego. Badania składały się z ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli, rodziców i uczniów naszej szkoły oraz wywiadów opartych o kwestionariusze.

Picie alkoholu, kradzieże, cyberprzemoc i narkotyki nie uzyskały żadnych wskazań. Według rodziców takie sytuacje nie mają miejsca na terenie szkoły. W ogromnej większości rodzice potwierdzili, że ich pociechy dobrze się czują w szkole. Jako właściwą osobę, do której dziecko udaje się po pomoc podczas przebywania w szkole, rodzice wskazali przede wszystkim wychowawcę klasy, dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, w dalszej kolejności nauczyciela przedmiotu, rówieśników i innych pracowników szkoły. Na uwagę zasługuje dopisek, który wyróżnia wśród innych pracowników panią woźną, jako osobę godną zaufania. Jako najbardziej przydatne działania profilaktyczne, rodzice wskazali zajęcia z wychowawcą oraz przeprowadzone warsztaty o tematyce profilaktycznej, docenili też spotkania z pedagogiem i policjantem, imprezy szkolne i klasowe oraz filmy edukacyjne.

Za najważniejsze zagadnienia z zakresu profilaktyki do pracy w roku szkolnym 2018/2019 rodzice wymienili trzy: przemoc, cyberprzemoc, narkotyki i uzależnienia, mimo że nikt nie wskazał na obecność uzależnień w środowisku szkolnym. Kolejnymi tematami ważnymi dla rodziców z punktu widzenia profilaktyki są: inność, niepełnosprawność i integracja z rówieśnikami. Rodzice chcieliby również, by

w przyszłym roku szkolnym pojawiły się zajęcia czy rozmowy na temat: *savoir vivre*, postaw asertywnych i rozwiązywania konfliktów rówieśniczych. Uczniowie uznali prowadzone w szkole działania profilaktyczne za interesujące, wymienili m. in.: wyjścia do kina na filmy edukacyjne, imprezy klasowe imprezy szkolne, spektakle teatralne, zajęcia z pedagogiem, spotkania z policjantem, zajęcia WDŻ, godziny z wychowawcą.

Uczniowie wskazali, że w szkole najczęściej spotykają się: z koleżeństwem, wsparciem, zrozumieniem oraz pomocą w rozwiązywaniu problemów. 8 uczniów doświadczało w szkole dokuczania, przezywania i obgadywania. 3 osoby spotkały się w szkole z wulgarnym słownictwem. Uczniowie nie doświadczyli w szkole: picia alkoholu, cyberprzemocy, kradzieży, narkotyków, palenia papierosów. Najważniejszym wskazanym przez uczniów tematem dla działań profilaktycznych w roku 2018/2019 okazał się wybór zawodu i szkoły średniej. Inne zagadnienia to: zdrowe odżywianie i zdrowy styl życia, umiejętność rozwiązywania problemów i radzenie sobie ze stresem, profilaktyka uzależnień od papierosów, alkoholu, narkotyków, komputera oraz patriotyzm lokalny. Anoreksja, przemoc rówieśnicza, nietolerancja i internetowe zawieranie znajomości z punktu widzenia profilaktyki było istotne dla 7% respondentów.

Nauczyciele wskazali na następujące działania profilaktyczne jako warte zastosowania w przyszłości: organizowanie imprez sportowych i promujących zdrowy tryb życia, warsztatów o tematyce profilaktycznej oraz spotkań ze specjalistami.

Rodzice zgłaszają szkole propozycje działań prospołecznych (są to zazwyczaj wycieczki czy propozycje zajęć dla dzieci a także tematy warte do przedyskutowania przez rodziców) a ciekawe wydarzenia sprzyjają ich aktywności. Szkoła w opinii rodziców współpracuje z innymi instytucjami (gmina, biblioteka, inne szkoły, DPS).

Według uczniów, szkoła stwarza możliwości(rzadko, ale tak), w których mogą oni wykazać się własną inicjatywą. Do głównych działań wymagających aktywności uczniów należy: praca nad kodeksami klasowymi, uczestnictwo w konkursach, uroczystościach, wydarzeniach czy praca w wolontariacie. Uczniowie zgłaszają swoje propozycje działań i niektóre z nich zostały zrealizowane np.: nocowanie w szkole, dzień sportu. Chcieliby uzyskać zgodę na zorganizowanie dnia kolorów, dnia pustych ławek czy dnia piżamowego. Szkoła według uczniów współpracuje z innymi instytucjami tj. biblioteką i innymi szkołami.

Wnioski:

1.Zarówno rodzice, uczniowie jak i nauczyciele docenili wartość bezpośrednich oddziaływań wychowawczych w postaci doboru kadry

wychowawców i prowadzonych przez nich zajęć.

2. W oczach rodziców i uczniów pracownicy szkoły cieszą się zaufaniem.

3. Szkoła jest miejscem, w którym dzieci czują się dobrze a dominującym zachowaniem jest koleżeństwo.

4. Imprezy organizowane przez szkołę sprzyjają aktywnemu uczestnictwu uczniów, rodziców i nauczycieli.

5. Szkoła nie jest instytucją zamkniętą, współpracuje z innymi instytucjami.

Rekomendacje:

W przyszłym roku szkolnym należy:

1) zorganizować warsztaty lub zajęcia dla uczniów dotyczące wyboru szkoły średniej, profilaktyki uzależnień, zdrowego odżywiania oraz radzenia sobie ze stresem czy *savoi vivre*,

2) pozwolić uczniom na realizację ich projektów (np. dnia kolorów),

3) zorganizować dla rodziców zajęcia na temat jak rozmawiać z dziećmi,

4) należy zwrócić uwagę na wzajemne relacje uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem negatywnych zachowań takich jak: obgadywanie, wyśmiewanie.

VII CELE OGÓLNE PROGRAMU

Celem głównym programu jest wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Wszelkie podejmowane działania skupią się wokół jednego zasadniczego celu, jakim jest wzmocnienie wychowawczej roli szkoły, utrzymanej w duchu nowej definicji wychowania. Mówi ona o tym, że wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”.

VII CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- Uczniowie czują się bezpiecznie na terenie szkoły i w czasie wolnym od zajęć;
- Uczniowie są świadomi zagrożeń wynikających z używania nikotyny, **alkoholu oraz narkotyków i substancji psychoaktywnych**;
- Uczniowie akceptują siebie nawzajem i potrafią wykształcić prawidłowe relacje interpersonalne;
- Uczniowie kierują się opartymi o model absolwenta wartościami etycznymi, w tym **wolnością i solidarnością**;
- Uczniowie i rodzice są wspierani w rozwiązywaniu problemów i trudnych życiowych sytuacji;
- Uczniowie czują się częścią społeczności szkolnej i środowiska lokalnego;
- **Uczniowie kształtują swoją kreatywność, przedsiębiorczość i rozwijają swoje zainteresowania. Mają świadomość swoich planów zawodowych oraz możliwości ich realizacji**;
- Uczniowie stosują zasady zdrowego odżywiania i aktywnie spędzają czas wolny;
- Uczniowie są wrażliwi na potrzeby innych i potrafią je rozpoznawać;
- Uczniowie kultywują tradycje narodowe, znają i szanują tradycję oraz historię kraju i regionu; biorą udział w wydarzeniach patriotycznych;
- Uczniowie poszukują autorytetów, które cieszą się powszechnym uznaniem; **rozumieją różnicę między cechami: autorytetu, idola i celebryty**;
- Uczniowie doceniają znaczenie więzi rodzinnych i koleżeńskich;
- Uczniowie samodzielnie podejmują decyzje, potrafią krytycznie ocenić swoje postępowanie i znają konsekwencje swoich wyborów;
- Uczniowie dbają o środowisko, w którym żyją;
- Uczniowie potrafią bezpiecznie i świadomie korzystać z nowych technologii; bezpiecznie i odpowiedzialnie korzystają z zasobów Internetu;
- Uczniowie chętnie czytają książki i biorą aktywny udział w podejmowanych przez szkołę działaniach propagujących czytelnictwo;

IX ZADANIA DO REALIZACJI

TERMIN	SFERA	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
IX-X cały rok	FIZYCZNA (zapewnienie bezpieczeństwa)	Utrwalenie zasad ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia praktyczne w terenie, wycieczki, spacer - lekcje techniki (przygotowujące do egzaminu na kartę rowerową) - inne zajęcia edukacyjne - spotkanie uczniów z policjantem - udział w akcji edukacyjnej „Odblaski” kl. I-III 	<p>Wychowawcy klas nauczyciel techniki</p> <p>Wychowawcy klas 0-III dyrektor szkoły wychowawcy klas I-III</p>
		Uczeń jest bezpieczny w szkole i w czasie wolnym	<ul style="list-style-type: none"> -wspólne tworzenie klasowych kodeksów i zasad organizujących pracę w zespołach klasowych; przypominanie norm i zasad obowiązujących na terenie szkoły - udział w szkolnych warsztatach zorganizowanych z okazji Europejskiego Dnia Przywracania Akcji Serca - wyjazd na przedstawienie profilaktyczno – edukacyjne dedykowane dla klas IV-VIII - rozmowy dotyczące przemocy i radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych - Uaktualnienie regulaminów korzystania z boiska szkolnego, świetlicy, wycieczek, pracowni komputerowej 	<p>Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele</p> <p>nauczyciel wf</p> <p>Wychowawcy klas IV-VI</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Opiekunowie odpowiednich sal</p>

W miarę potrzeb	Uczeń jest świadomy zagrożeń obecnych w sieci	<ul style="list-style-type: none"> - projekcja filmu „Owce w sieci” dedykowana uczniom klas 0-III - rozmowy z pedagogiem szkolnym - przedstawienie zasad BHP podczas pracy z komputerem - zapoznanie uczniów z zasadami BHP pracowni chemicznej - gazetka szkolna o treściach profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem tematów dotyczących uzależnienia od mediów - realizacja treści dotyczących zagrożeń płynących z sieci podczas lekcji informatyki oraz godzin wychowawczych -wdrożenie założeń projektu „Cyfrowobezpieczeni.pl” Bezpieczna Szkoła Cyfrowa – warsztaty dla uczniów, rodziców i nauczycieli szkół w gminie. -spotkanie z edukatorem cyfrowego bezpieczeństwa 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>szkolny pedagog</p> <p>nauczyciel informatyki</p> <p>nauczyciel chemii</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciel informatyki</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>nauczyciel informatyki</p>
	Uczeń jest świadom skutków spożywania alkoholu i palenia papierosów oraz używania środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja treści dotyczących zagrożeń płynących ze spożywania alkoholu i palenia papierosów, używania środków psychoaktywnych podczas lekcji przyrody, godzin wychowawczych i zajęć edukacyjnych (doświadczenia, prezentacje multimedialne) 	<p>nauczyciel przyrody,</p> <p>wychowawcy klas</p>
	Uczeń czuje się bezpiecznie na terenie szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie na zebraniach rodziców o zagrożeniach związanych z alkoholem, narkotykami, środkami psychoaktywnymi, 	<p>wychowawcy klas, dyrektor</p>

			<p>papierosami. Przygotowanie materiałów informacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie z pełnomocnikiem Wójta do spraw profilaktyki w gminie Zielonki. - wzmocnienie dyżurów nauczycieli i zwrócenie uwagi na miejsca wskazane przez uczniów za mniej bezpieczne (korytarz, boisko) 	<p>- pedagog szkolny</p> <p>Wszyscy nauczyciele dyrektor szkoły</p>
		<p>Poznanie zawodów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja spotkania z przedstawicielem służb o określonej specjalizacji np. : pracownik ochrony, ratownik 	<p>nauczyciel wf, dyrektor</p>
		<p>Uświadamianie uczniom potrzeby dbania o higienę ciała i umysłu, kształtowanie u uczniów właściwych nawyków żywieniowych, zachęcanie do aktywności fizycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praktyka spożywania w szkole warzyw w kolorach odpowiadających kolorowi obowiązującemu w Dniu Koloru - „Wiosna na talerzu” konkurs kulinarny i warsztaty z kucharzem - fluoryzacja - udział w akcji „Owoce w szkole” i „Szlanka mleka” 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>nauczyciel przyrody</p> <p>Wychowawcy klas 0-VIII</p> <p>wychowawcy klas I-III</p>
<p>W miarę potrzeb</p>	<p>SPOŁECZNA (kształtowanie relacji w rodzinie, grupie, rówieśniczej i społeczności lokalnej, promowanie wartości rodzinnych)</p>	<p>Wzbogacanie wiedzy oraz kompetencji nauczycieli, organizowanie systemu wzajemnej współpracy i pomocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zebrania nauczycieli w ramach funkcjonujących Zespołów Zadaniowych oraz Problemowych - opracowanie jednolitych procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych i trudnych - spotkania z rodzicami, które mają na celu 	<p>Przewodniczący i członkowie danego Zespołu Zadaniowego lub Problemowego</p> <p>dyrektor szkoły</p>

	<p>Informowanie rodziców, nauczycieli i uczniów o działaniach szkoły</p> <p>Doradztwo zawodowe - zapoznanie z ciekawymi zawodami</p>	<p>zapoznać ich z procedurami funkcjonującymi w szkole</p> <ul style="list-style-type: none"> - udostępnienie obowiązujących procedur na stronie internetowej szkoły - ciągły i ustawiczny kontakt z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną - wsparcie rodziców w procesie wychowywania dzieci - przygotowanie tablicy z aktualnymi informacjami, dotyczącymi wydarzeń szkolnych <p>- spotkania z zaproszonymi gośćmi: leśnikiem, adwokatem, florystką, pszczelarzem</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>nauczyciel informatyki</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny</p> <p>Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, logopeda szkolny</p> <p>nauczyciele świetlicy i plastyki</p> <p>wychowawcy klas IV-VII</p>
	<p>Wsparcie rodziców w procesie wychowywania dzieci</p> <p>Uświadomienie uczniom roli i wartości rodziny, zacieśnianie rodzinnych więzów, integracja rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie indywidualnych spotkań z pedagogiem szkolnym - organizowanie prelekcji, warsztatów w zakresie tematyki koniecznej do usprawnienia procesu wychowawczego - Wprowadzanie elementów programów: „Poszukiwacze autorytetu”, „Cuder”, „Spójrz inaczej” - szkolne kiermasze - jasełka -przygotowanie, wspólnie z rodzicami, uroczystej wigilii -przygotowanie programu artystycznego z okazji Dnia Dziadka i Babci - organizacja pikniku rodzinnego 	<p>Pedagog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny, logopeda</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele, opiekun samorządu nauczyciel języka polskiego</p> <p>Wszyscy nauczyciele, Rada Rodziców</p> <p>Wychowawcy klas 0-III</p> <p>Wszyscy nauczyciele, Rada</p>

				Rodziców
X IX XI	DUCHOWA (poszanowanie tradycji, kultury i historii)	Umacnianie w uczniach postawy patriotycznej, szacunku wobec symboli narodowych oraz historii	- uroczyste obchody Dnia Edukacji Narodowej (program artystyczny) - Udział w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie - zorganizowanie uroczystej Wieczornicy Patriotycznej z okazji 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości (11 XI) - nauka hymnu narodowego i pieśni patriotycznych - konkurs plastyczny „Orzeł Biały nasza dumą” praca rodzinna - udział w obchodach 130 rocznicy urodzin Patrona Szkoły (apel i złożenie kwiatów na grobie E. Kwiatkowskiego na Cmentarzu Rakowickim) konkurs historyczny „Drogi do niepodległości”	Opiekun samorządu, wychowawca kl. I nauczyciel biblioteki nauczyciel religii i muzyki, wychowawcy klas, nauczyciel historii i j. polskiego nauczyciel plastyki nauczyciel historii i j. polskiego, wychowawcy klas nauczyciel historii
XI 2018				
XII II cały rok		Pielęgnowanie tradycji i obyczajów	- organizacja wigilii dla lokalnej społeczności (Jasełka, koncert kolęd) - organizacja obchodów Dnia Babci i Dziadka - realizacja treści programowych na lekcjach j. polskiego, zajęciach edukacyjnych, lekcjach plastyki i muzyki	Nauczyciel języka polskiego, wychowawcy klas, Rada Rodziców Wychowawcy klas 0-III wszyscy nauczyciele

		- organizacja okolicznościowych kiermaszów z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy	opiekunowie samorządu
Cały rok IV	Poszanowanie natury i środowiska	- realizacja programu ekologicznego - udział w Akcji Sprzątanie Świata - organizowanie wycieczek szkolnych - organizacja Światowego Dnia Ziemi	Nauczyciel przyrody i plastyki nauczyciel przyrody Wychowawcy klas nauczyciel przyrody i biologii
	Kształtowanie postawy koleżeńskiej wobec rówieśników	- realizacja programu antydyskryminacyjnego - współpraca z Małopolskim Hospicjum dla Dzieci	wychowawcy klas 0-VII opiekun Koła Wolontariatu
IV-VI	Poszanowanie ojczystego języka	- Dzień Języka Polskiego	Nauczyciel języka polskiego
V	Kształtowanie wrażliwości na odmiennść innych kultur	Projekt edukacyjny	nauczyciel języka angielskiego
XI XII	Kształtowanie u uczniów postawy radości wynikającej z małych sukcesów, przyjemnych chwil, czasu wolnego	- organizowanie imprez szkolnych, klasowych i środowiskowych takich jak: → andrzejki → mikołajki → kontynuacja szkolnych zwyczajów, takich jak np. poczta walentynkowa → udział uczniów w szkolnym balu karnawałowym → spotkania plenerowe i wycieczki → organizacja szkolnego festynu rodzinnego → organizacja popołudniowego spotkania	Wszyscy nauczyciele opiekunowie samorządu szkolnego wychowawcy klas
I			Wszyscy nauczyciele
VI			Wszyscy nauczyciele

II			integracyjnego na terenie szkoły - ognisko → organizacja Wieczoru Legend	opiekun biblioteki, nauczyciel plastyki
XI	EMOCJONALNA (odpowiedzialność, empatia i szacunek wobec innych ludzi)	<p>Kształtowanie w uczniach potrzeby kształcenia i rozwoju; motywowanie do pracy nad sobą; uświadamianie odpowiedzialności za własne decyzje</p> <p>Kształtowanie postawy empatii oraz szacunku i życzliwości wobec innych ludzi; wykształcenie w uczniach potrzeby pomocy drugiej osobie, uwrażliwienie na</p>	<p>- prowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących odpowiedzialności i ponoszenia konsekwencji za swoje postępowanie</p> <p>- zorganizowanie spotkania rodziców z pedagogiem szkolnym o tematyce sugerowanej przez rodziców - wpływ nowych mediów na psychikę ucznia</p> <p>- indywidualne spotkania z rodzicami i uczniami</p> <p>- umożliwienie spotkań z doradcami zawodowymi (dla klasy VII i VIII)</p> <p>- wybór samorządu klasowego i szkolnego</p> <p>- wypracowanie klasowych kodeksów norm i zasad dobrego zachowania</p> <p>- uwzględnienie propozycji Samorządu Szkolnego w sprawie organizacji imprez i wydarzeń.</p> <p>- organizacja kiermaszów (bożonarodzeniowy i wielkanocny) na cele charytatywne</p> <p>- udział w akcji „Najmłodszy Wolontariat Świata”</p> <p>-projekt Adopcji na Odległość</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy klas, opiekun samorządu wychowawcy klas</p> <p>doradca zawodowy</p> <p>wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny i Rada Rodziców wychowawcy klas</p> <p>opiekun samorządu, dyrektor</p> <p>opiekunowie samorządu</p> <p>opiekun Koła Wolontariatu</p> <p>nauczyciel matematyki, j. polskiego</p>

		<p>krzywdę i cierpienie innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z uczniami w czasie lekcji wychowawczych - w ramach zajęć pozalekcyjnych/innowacji – prowadzenie Koła Wolontariatu - wsparcie krakowskiego schroniska dla bezdomnych zwierząt (Gwiazdka dla zwierzaka) - okolicznościowe wizyty w DPS Owczary (np. występ uczniów z przygotowanym przedstawieniem) 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>opiekun Koła Wolontariatu</p> <p>opiekun Koła Wolontariatu</p> <p>opiekun Koła Wolontariatu</p>
IX	INTELEKTUALNA (kreatywność i rozwój przedsiębiorczości, czytelnictwo)	<p>Odpowiedź na potrzeby uczniów związane z rozwojem ich talentów i zdolności</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych 	<p>Dyrektor szkoły</p>
		<p>Pogłębianie, rozwijanie i podtrzymywanie zdolności uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja kół zainteresowań, zajęć warsztatowych oraz innowacji, zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach - tworzenie szerokiej bazy konkursów szkolnych i pozaszkolnych oraz zachęcanie uczniów do brania w nich czynnego udziału 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p>
		<p>Tworzenie przestrzeni, w której uczniowie mogą zaprezentować swoje talenty i zainteresowania</p> <p>Rozpowszechnianie czytelnictwa wśród uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja Szkolnego Festiwalu Nauki - galeria prac uczniów na korytarzu i w salach - organizacja Wieczoru Legend - udział w akcji „Mądra Szkoła Czyta Dzieciom” - udział w wyjazdach do bibliotek - udział w akcji „Narodowe Czytanie”, - organizacja spotkania autorskiego - Klubu Małego Czytelnika 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>nauczyciel plastyki, wychowawcy klas</p> <p>nauczyciel plastyki, opiekun biblioteki</p> <p>opiekun biblioteki</p> <p>wychowawcy klas, nauczyciel języka polskiego</p> <p>wychowawcy klas 0-III, nauczyciel języka polskiego</p>

X OCZEKIWANE EFEKTY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I WYCHOWAWCZYCH

- rodzice, uczniowie i nauczyciele mają świadomość tego, co dzieje się w szkole;
- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie;
- rodzice i uczniowie posiadają podstawową wiedzę dotyczącą uzależnień od mediów, alkoholu i nikotyny oraz środków psychoaktywnych;
- uczniowie wiedzą jak radzić sobie ze stresem;
- uczniowie posiadają pasje i je rozwijają; potrafią wybrać zajęcia pozalekcyjne spełniające ich oczekiwania;
- rodzice uzyskują w szkole wsparcie w działaniach wychowawczych;
- uczniowie i rodzice potrafią rozwiązywać trudne sytuacje;
- uczniowie znają zasady zdrowego odżywiania i higienicznego trybu życia;
- uczniowie chętnie czytają książki;
- uczniowie wykazują się szacunkiem wobec historii i symboli narodowych;
- uczniowie chętnie pomagają innym oraz angażują się w działanie wolontariatu;
- uczniowie wiedzą jaką wartość ma rodzina i jakie znaczenie ma pielęgnowanie relacji koleżeńskich;
- uczniowie kultywują tradycje regionalne i narodowe;
- uczniowie są tolerancyjni;
- uczniowie potrafią rozsądnie i bezpiecznie wykorzystać nowe technologie w życiu codziennym;
- uczniowie chętnie uczestniczą w wycieczkach szkolnych i uroczystościach;

- **uczniowie znają swój region i wskazują miejsca warte odwiedzenia ze względu na wartości przyrodnicze i kulturowe;**
- nauczyciele kontrolują postępy uczniów i motywują ich do ciągłej pracy ,
- rodzice oraz nauczyciele współpracują ze sobą w celu wsparcia rozwoju uczniów.

XI EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

PRZEPROWADZONA ZOSTANIE NA PODSTAWIE ANALIZY:

- zapisów tematów lekcji w dziennikach lekcyjnych (tematyka zajęć oraz liczba obecnych uczniów);
- scenariuszy z imprez kulturalno-sportowych organizowanych przez szkołę;
- protokołów z rad pedagogicznych szkoleniowych i innych;
- udziału uczniów w programach prozdrowotnych;
- notatek z indywidualnych rozmów przeprowadzanych z rodzicami;
- ankiet ewaluacyjnych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli.

XII SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Działania zaproponowane i zaplanowane będą realizowane w określonych terminach w ciągu trwania całego roku szkolnego. Wiele z tych działań stanowi konkretną odpowiedź na bieżące potrzeby uczniów, w związku z tym wiele z nich będzie wdrażanych w życie w miarę aktualnych potrzeb uczniów i rodziców. Program profilaktyki nie uwzględnia dokładnie wszystkich konkursów, wycieczek czy konkretnych działań, które to będą pojawiały się w ciągu całego roku szkolnego. Program będzie zatem uzupełniany na bieżąco np. o działania zaplanowane przez instytucje i organy wspierające szkołę czy Kuratorium Oświaty. Kontrola stopnia realizacji założeń powziętych w Programie wychowawczo-profilaktycznym będzie odbywała się systematycznie, a wynikające z niej wnioski posłużą do przeprowadzenia koniecznych modyfikacji oraz dostosowań.